

สำเนา

๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๔

เรียน ผู้จัดการ

บริษัทหลักทรัพย์ทุกบริษัท

ที่ ช.(ว) ๓๕ /๒๕๔๔ เรื่อง ลักษณะการกระทำทุจริตของเจ้าหน้าที่การตลาดและ
ข้อเสนอแนะ

ตามที่ได้เกิดกรณีเจ้าหน้าที่การตลาดของบริษัทหลักทรัพย์แห่งหนึ่งกระทำการ
ทุจริตหลอกลวงเงินจากลูกค้า อันเป็นผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของลูกค้าหลายราย
จากการตรวจสอบรายละเอียดของกรณีดังกล่าวสรุปได้ว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริตส่วนหนึ่ง
เกิดจากการขาดระบบการควบคุมภายในที่รักภูมิเพียงพอของบริษัทหลักทรัพย์ดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อให้บริษัทหลักทรัพย์ได้ทราบถึงความสำคัญในการดูแลให้บริษัท
มีระบบควบคุมภายในที่ดีเพื่อจะได้หาทางป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ในลักษณะเดียวกันอีกในอนาคต
สำนักงานขอแจ้งให้บริษัทหลักทรัพย์ได้ทราบถึงลักษณะและวิธีการกระทำทุจริตและข้อเสนอแนะ
ที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันการกระทำทุจริตและการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานของ
บริษัทหลักทรัพย์ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายตระการ นพเมือง)

แทน
เลขานุการ

ฝ่ายกำกับธุรกิจหลักทรัพย์

โทร. ๐-๒๒๕๒-๓๒๒๓ ต่อ ๑๒๑๙

จ.ม.
๑๙/๑๐
๙/๑๘/๖๘
๒๗/๘/๖๘

สรุปลักษณะการกระทำทูจวิธีของเจ้าหน้าที่การตลาดและข้อเสนอแนะ

ลักษณะและวิธีการกระทำการทูจวิธี

- เจ้าหน้าที่การตลาดผู้ทูจวิธีได้ติดต่อซักชวนให้ลูกค้าเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์กับบริษัทและเมื่อลูกค้าผู้เสียหายสั่งซื้อหลักทรัพย์ เจ้าหน้าที่การตลาดผู้ทูจวิธีได้ทำการสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ให้แก่ลูกค้าดังกล่าวแต่กลับไปสั่งซื้อหลักทรัพย์ให้กับลูกค้ารายอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับตน (หลักทรัพย์ที่สั่งซื้ออาจไม่ตรงกับหลักทรัพย์ที่ลูกค้ารายแรกลังซื้อ)

- ลูกค้าผู้เสียหายชำระราคาค่าซื้อหลักทรัพย์ โดยการนำเงินฝากเข้าบัญชีธนาคาร (pay in) ในนามบริษัทหรือจ่ายเป็นเงินสดให้เจ้าหน้าที่การตลาดผู้ทูจวิธีเสนอ และกรณีชำระค่าซื้อหลักทรัพย์โดยการ pay in ลูกค้าไม่เคยส่งสำเนา pay in ให้บริษัท (โดยบริษัทไม่มีข้อกำหนดให้ลูกค้าส่งสำเนาไป pay in พร้อมทั้งระบุชื่อลูกค้าผู้โอนเงิน)

- พนักงานปฏิบัติการด้านหลักทรัพย์ดำเนินการเกี่ยวกับการรับชำระค่าซื้อหลักทรัพย์ โดยการนำเงินที่ลูกค้าผู้เสียหายฝากเข้าบัญชีบริษัทไปหักชำระค่าซื้อหลักทรัพย์แก่ลูกค้ารายอื่น โดยมิได้ตรวจสอบให้แน่ใจเรื่องขอหลักฐานการฝากเงินเสียก่อนว่าลูกค้ารายใดเป็นผู้นำฝากแต่รับฟังคำสั่งจากเจ้าหน้าที่การตลาดผู้ทูจวิธีหรือลูกค้ารายที่มีความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่การตลาด ทั้ง ๆ ที่มีความผิดปกติเป็นประจำกี่วันจำนวนเงินที่ยืนยันหรือกล่าวอ้างไม่ตรงกับยอดหนี้ที่ตัดชำระ

- ลูกค้าผู้เสียหายไม่เคยได้รับใบยืนยันการซื้อขายหลักทรัพย์จากบริษัท เนื่องจากไม่มี record ว่าลูกค้าผู้เสียหายได้ซื้อหลักทรัพย์ผ่านบริษัท แต่ได้รับเอกสารที่เจ้าหน้าที่การตลาดผู้ทูจวิธีปลอมแปลงขึ้นและจัดส่งให้ลูกค้าผู้เสียหายโดยตรง

- บริษัทไม่ได้จัดส่งรายงานแสดงทรัพย์สินคงเหลือให้แก่ลูกค้าผู้เสียหายเลย เนื่องจากบริษัทมีแนวปฏิบัติที่จะไม่จัดส่งรายงานแสดงทรัพย์สินให้แก่ลูกค้าในกรณีที่ไม่มียอดหลักทรัพย์คงเหลือในบัญชีของลูกค้า (ทั้งนี้ แนวปฏิบัติดังกล่าวไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์)

ข้อเสนอแนะ

- บริษัทควรแจ้งให้ลูกค้าที่เปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์กับบริษัททราบเป็นลายลักษณ์อักษรถึงเอกสารที่ลูกค้าควรจะได้รับจากบริษัทในการซื้อขายหลักทรัพย์ พร้อมตัวอย่างของเอกสารดังกล่าว เช่น:

- ลูกค้าจะได้รับใบยืนยันการซื้อขายหลักทรัพย์หลังจากวันที่ซื้อขาย 1 วัน (T+1)
- ลูกค้าจะได้รับรายงานแสดงยอดทรัพย์สินคงเหลือทุกสิ้นเดือน

- ลูกค้าจะได้รับใบรับชำระค่าซื้อขายหลักทรัพย์จากบริษัททุกรကร์งที่ลูกค้ามีการรับหรือจ่ายเงินกับบริษัท โดยปกติ 3 วันหลังวันซื้อขาย (T+3)
- 2. บริษัทต้องไม่ยืนยомให้เจ้าหน้าที่การตลาดดูแลบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ญาติ ภรรยาหรือสามีทั้งที่จดทะเบียนและไม่จดทะเบียนสมรส (ในกรณีที่ทราบ)
- 3. บริษัทควรแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างหน่วยงานรับส่งคำสั่งซื้อขาย (front office) และหน่วยงานปฏิบัติการด้านหลักทรัพย์ (back office) ให้ชัดเจน โดยมีข้อกำหนดให้พนักงานของบริษัทถือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอย่างเคร่งครัด
- 4. บริษัทควรมีข้อกำหนดให้ลูกค้าที่ชำระค่าซื้อหลักทรัพย์โดยการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของบริษัทด้วยตนเอง pay in ที่ระบุชัดเจนว่าเพื่อชำระค่าซื้อหลักทรัพย์ของลูกค้ารายได้ให้บริษัทก่อนที่พนักงานปฏิบัติการจะตัดบัญชีชำระค่าซื้อหลักทรัพย์ให้
- 5. ในกรณีที่ลูกค้าต้องการจ่ายชำระค่าซื้อหลักทรัพย์ หรือจองซื้อหุ้นเพื่อลูกค้ารายอื่น โดยการโอนเงินเข้าบัญชีบริษัท หรือให้ตัดจากบัญชีเงินของลูกค้าที่ฝากให้บริษัทเป็นผู้ดูแล บริษัทควรให้ลูกค้าผู้เป็นเจ้าของเงินทำหนังสือแสดงความยินยอมหรือแสดงความประสงค์ก่อนที่จะดำเนินการตัดชำระหนี้ໄ้แก่ลูกหนี้รายอื่นได เพื่อป้องกันข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของลูกค้ารายอื่น
- 6. ในกรณีที่ลูกค้าชำระค่าซื้อหลักทรัพย์ด้วยเงินสด บริษัทควรกำหนดให้ลูกค้าติดต่อชำระด้วยตนเองที่หน่วยงานปฏิบัติการด้านหลักทรัพย์ (back office) โดยตรง
- 7. บริษัทควรมีระบบตรวจสอบความผิดปกติในการซื้อขายหลักทรัพย์ของลูกค้า เช่น รายการซื้อขายหลักทรัพย์ของลูกค้าที่มีการชำระค่าซื้อโดยเงินโอนเข้าบัญชีหลาย ๆ ยอด หรือมีการชำระแทนกันเสมอ ๆ เป็นต้น เพื่อตรวจสอบให้แน่ชัดว่าบัญชีดังกล่าวเป็นบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ของลูกค้าที่แท้จริง
- 8. ผู้บังคับบัญชาควรสอดส่องดูแลพฤติกรรมของพนักงาน และตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานเป็นประจำ
- 9. บริษัทต้องจัดส่งรายงานแสดงทรัพย์สินของลูกค้าให้แก่ลูกค้าตามข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (อย่างน้อยทุกเดือนกรณีลูกค้ามีรายการซื้อขาย หรืออย่างน้อยทุก 6 เดือน กรณีลูกค้าไม่มีรายการซื้อขาย) เพื่อสอบถามการทำงานของหน่วยงานรับส่งคำสั่งซื้อขาย (front office) ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ลูกค้าสามารถตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับข้อมูลการซื้อขายหลักทรัพย์ของตนได้